Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2026/2542

22.5.2026

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Att stärka EU:s strategiska oberoende och utveckla en grönare och blåare ekonomi: potentialen inom sektorn för tillverkning av natriumbatterier

(förberedande yttrande på begäran av Europeiska kommissionen)

(C/2026/2542)

Föredragande: **Paul RÜBIG (AT, grupp I)**

Medföredragande: **Hervé JEANNIN (FR, Kat. 2)**

Rådgivare	Brigitte Bach (för föredraganden, Gr. I) Clemant Hubert (för medföredraganden, Kat. 2)
Beslut av plenarförsamlingen	19.2.2026
Rättslig grund	Artikel 52.2 i arbetsordningen
Remiss	20.3.2025
Rättslig grund	Artikel 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Ansvarig sektion	Rådgivande utskottet för industriell omvandling
Antagande av sektionen	16.12.2025
Antagande vid plenarsessionen	19.2.2026
Plenarsession nr	603
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	152/2/0

1. Slutsatser och rekommendationer

1.1 Europeiska ekonomiska och sociala kommittén (EESK) anser att natriumbatterier är ett strategiskt komplement till litiumbatterier och efterlyser beslutsamma, samordnade EU-åtgärder för att inrätta en oberoende och konkurrenskraftig tillverkningsindustri för natriumbatterier som en del av en framåtblickande industripolitik.

1.2 För att skala upp natriumtekniken krävs en robust ekosystembaserad strategi som omfattar forskning, industri, arbetskraft och styrning samt stark politisk samstämmighet. Kommissionen uppmanas att uppdatera den industriella strategin för batterier – till att omfatta både litium och natrium – och att stärka samordningen genom den europeiska batterialliansen. Kommittén är beredd att aktivt bidra till detta arbete.

1.3 Utvecklingen av batteriekosystemen måste ske i nära koppling till det bredare energisystemet, framför allt nätstabilitet, och samordnas genom vertikala partnerskap mellan industrin, tillsynsmyndigheter och forsknings- och teknikorganisationer.

1.4 För att stärka den tekniska suveräniteten bör EU spela en proaktiv roll genom att stimulera efterfrågan och koppla finansieringen till strategiska mål. EESK rekommenderar investeringssubventioner, produktionsrelaterade skatteavdrag, riktade ansökningsomgångar för projekt, investeringskuponger för industrisamarbete med forsknings- och teknikorganisationer och bestämmelser om lokalt innehåll i offentliga upphandlingar, samtidigt som de befintliga litiumjonfabrikerna fortsätter att drivas för att dra nytta av den befintliga kunskapen. Storskaliga pilot- och demonstrationsmarknader bör validera prestandan, uppmuntra investerare och locka viktiga kunder som huvudinvesterare för att påvisa den industriella lönsamheten.

1.5 Man bör sträva efter att samarbeta med innovationsledare (särskilt i Asien), men följa principen ”så öppen som möjligt, så begränsad som nödvändigt”. Samtidigt kommer tillverkningsindustrin för natriumbatterier att behöva garantier för att kunna bilda motvikt mot Kinas dominerande ställning på marknaden och sörja för lika villkor. Dessutom bör krav på kunskapsöverföring vara en förutsättning för internationella partner som vill inrätta anläggningar i Europa.

1.6 Den industriella strategin bör omfatta en färdplan för arbetskraft och sociala behov, så att den industriella utvecklingen leder till en socialt inkluderande och regionalt balanserad tillväxt. Detta kräver investeringar i kompetens, arbetskraftens rörlighet och strategiskt deltagande av små och medelstora företag. Det är också viktigt att man lockar till sig de bästa begåvningarna för att främja kompetensinflöde och förhindra kompetensflykt. Kommittén understryker att denna färdplan måste tas fram via en rättvis och strukturerad social dialog på företagsnivå, sektorsnivå och nationell nivå, i vilken det säkerställs att alla berörda parter bidrar till att fastställa strategier och normer. För att allmänheten ska acceptera nya anläggningar behövs det dessutom öppen kommunikation, planering av en rättvis omställning och beaktande av lokala behov.

1.7 Natriumbatterier kan produceras helt och hållet av europeiska råvaror. EU bör prioritera en energieffektiv tillverkning med låg påverkan som undviker PFAS (per- och polyfluorerade alkylsubstanser) och minskar användningen av kritiska råmaterial. Ekodesign och återvinning måste ingå redan från start, så att Europa kan skapa en cirkulär värdekedja för natriumbatterier.

1.8 EESK efterlyser flexibelt offentligt stöd för att undvika tidig inlåsning, samt en mer samarbetsinriktad forskning och utveckling (FoU) som samfinansieras av regeringar och industrin. Ihållande flaskhalsar som står i vägen för expansion – inkluderar både att ta projekt från pilotnivå till industriell skala och att inkludera små och medelstora företag. Detta måste åtgärdas genom tillämpad FoU, riktade investeringar i teknisk infrastruktur och samarbete mellan industrin, forsknings- och teknikorganisationer och den akademiska världen. Medverkan av forsknings- och teknikorganisationer kan minska riskerna för företagen i samband med expansion och industriell utbyggnad.

1.9 EESK anser att EU har stor potential att bli tekniskt ledande i fråga om natrium-/saltvattenbatterisystem. Fortsatt forskning och utveckling bör prioritera utvecklingen av fasta elektrolyter med fokus på natrium.

1.10 Inom ramen för det tionde ramprogrammet, som spelar en nyckelroll här, bör minst 220 miljarder euro anslås (såsom efterfrågas i Heitor-rapporten), med en förstärkt andra pelare och avsevärt stöd för teknisk infrastruktur som viktiga möjliggörande faktorer för Europas tekniska suveränitet och industriella omställning. För att forskningen ska kunna frigöra sin fulla potential måste dessutom byråkratin minskas för att möjliggöra snabbare tillståndsgivning och mer flexibla forskningsprojekt. Detta måste kopplas ihop med en europeisk immaterialrättsstrategi för natrium.

2. **Allmänna kommentarer**

2.1 *Energilagringssystemens centrala roll i att uppnå EU:s strategiska mål*

2.1.1 Investeringar i förnybar energi är avgörande för EU:s klimatmål och för att säkerställa att industrin förblir konkurrenskraftig och strategiskt självständig. På grund av den globala energiomställningen krävs en översyn av produktions-, distributions- och lagringssystemen för energi ([1]), där batterier är centrala för både mobilitet och stationär lagring.

([1]) Med tanke på att Europas primära energiförbrukning sedan år 2018 är 21 399,2 TWh och att de förnybara energikällorna består av 45 % solenergi, 45 % vindkraft och 10 % biomassa, krävs en daglig energilagringskapacitet på 19 TWh och en årlig energilagringskapacitet på 1 278 TWh för att tillgodose hela Europas behov (*källa: Na-ion and Na-metal Batteries, Stefano Passerini, föredrag från 2025*).

2.1.2 Det dygnslånga strömavbrottet på Iberiska halvön visade på elnätens sårbarhet och beroendet av elektricitet. Lagringssystemen är en pelare i energiekosystemet som möjliggör förnybar integration och tillförlitlig försörjning trots dagliga och säsongsbundna fluktuationer och är en reserv vid strömavbrott.

2.1.3 Litiumjonbatterier har blivit oumbärliga, för allt från mobila enheter till storskalig lagring. Att förlita sig på dem har dock blivit alltmer problematiskt på grund av prisvolatilitet, miljöpåverkan och brandrisker samt beroendet av råvaror, eftersom råvaruförekomsten är koncentrerad till ett fåtal länder. Natriumjonbatterier har visserligen en lägre energitäthet, men den tekniska utvecklingen går snabbt framåt och de utgör ett säkrare och mer hållbart komplement när resurstryggheten är avgörande.

2.1.4 För natriumbaserade batterier finns en uppsättning tekniker med varierande mognadsgrad. Natriumjonbatterier, som redan har en teknisk mognadsgrad på 8–9 och som saluförs i Asien, är uppbyggda på ett liknande sätt som litiumjonbatterier och kan snart användas i system för stationär lagring, mikromobilitet och decentraliserade system. I nästa generations natriumbaserade batterier används vätska i stället för fasta elektrolyter. Bland dessa har natrium-/saltvattenbatterier stor potential för säsongsbunden lagring och marin lagring tack vare sin höga energitäthet och användningen av icke-kritiska material, även om de fortfarande har en lägre teknisk mognadsgrad.

2.2 *Potentialen hos natriumbatterier*

2.2.1 Litiumjonbatterier är fortfarande den vanligaste lagringstekniken med hög energitäthet, men de för med sig betydande utmaningar (se 2.1.3).

2.2.2 Natriumbatterier erbjuder strategiska fördelar för energiomställningen och försörjningskedjans resiliens. Deras uppbyggnad liknar den för litiumjonbatterier, men det är alternativa material som används ([2]). Natrium finns dessutom tillgängligt i stora mängder, är billigt och lättillgängligt – även i Europa. Som det näst vanligaste grundämnet i jordskorpan (2,9 % jämfört med 0,0021 % för litium) kan natrium anskaffas från saltvattenavlagring, sedimentär berggrund och havsvatten.

2.2.3 Natriumjonbatterier kan ersätta litiumjonbatterier i småskaliga tillämpningar, men säsongsbunden lagring kan komma att kräva lösningar som natrium-/havsvattenbatterier. Vid denna teknik med låg mognadsgrad separeras natriumkloriden (NaCl) under laddningen och urladdas i havsvatten för att generera elektricitet. Med en energitäthet som är något högre än för flytande väte och ett högt innehåll har den stor potential, också eftersom den inte är avhängig av kritiska råmaterial. Forskning och utveckling och framgång i arbetet med fasta elektrolyter är förutsättningar för göra framsteg och säkra en ledande ställning. Cirkularitet kan integreras tidigt i processen genom återvunna eller naturliga material och en utformning som lämpar sig för materialåtervinning.

2.2.4 I natriumbatterier kan man undvika kobolt och nickel, vilket sänker kostnaderna och minskar beroendet av importerade kritiska material. Detta främjar i sin tur lokal tillverkning och återvinning. PFAS och andra farliga material kan också undvikas, vilket underlättar hanteringen av uttjänta produkter. Dessutom erbjuder dessa batterier högre termisk stabilitet, tolerans mot extrema temperaturer, ökad säkerhet och en konkurrenskraftig livslängd.

2.2.5 Med hjälp av natriumbatterier kan hushåll, industrier och lokalsamhällen lagra överskott av förnybar energi för att täcka efterfrågetoppar och företag kan optimera förbrukningen och kostnaderna. De lämpar sig också väl för nätstabilisering och användning i små elfordon.

([2]) Anodmaterialen i natriumjonbatterier är främst hårt kol från trä- eller livsmedelsavfall, vilket gör att det finns gott om dem. Katodmaterialen varierar och kan tillverkas av återvunna litiumjonbatterier eller utan kritiska råvaror. Med PFAS-förordningen i åtanke bör både anoder och katoder tillverkas med vatten som lösningsmedel, utan perfluorerade bindemedel eller farliga organiska lösningsmedel.

2.3 *EU kan spela en viktig roll på denna framväxande marknad*

2.3.1 Nuvarande marknadsandelar och prognoser

2.3.1.1 Trots framstegen har natriumjonbatterierna fortfarande en underordnad roll jämfört med litiumjonbatterierna. I IEA:s Global EV Outlook 2025 noteras dock ett ökat intresse, särskilt på framväxande marknader, och för stationär lagring. Sjunkande kostnader och förbättrad prestanda gör natriumjonteknik till ett attraktivt alternativ. Efterfrågan förväntas därför öka, särskilt i regioner som Afrika söder om Sahara och Sydostasien, där litiumjonbatterier fortfarande är kostsamma och infrastrukturen begränsad.

2.3.1.2 År 2030 förväntas Kina framställa 70 % av alla batterier globalt med en kapacitet på över 6 200 Gwh. Europa som helhet bör nå omkring 1 200 GWh. Omkring 85–90 % av gigafabrikerna kommer fortfarande att använda litiumjoner, och i övriga anläggningar kommer användningen att vara uppdelad mellan halvledare-batterier och natriumjonbatterier (~5 %). Ändå ligger dessa kapaciteter långt under EU:s beräknade årliga behov (se 2.1.1).

2.3.1.3 Antalet gigafabriker beräknas öka från 240 till omkring 400 fram till 2030. De flesta natriumjonanläggningar håller fortfarande på att byggas eller genomgår hybridtester, men Kina investerar kraftigt för att expandera, med målet att nå mer än 50 % av den globala kapaciteten. Den globala konkurrensen kommer därför att tillta.

2.3.1.4 I Europa är utveckling till förmån för natriumjonteknik fragmenterad, men vinner allt mer stöd. Syftet med BATT4EU-programmet inom ramen för Horisont Europa är att bygga upp en batterisektor som sträcker sig bortom litium, som stärker suveräniteten och minskar miljöpåverkan. Pilotprojekt i flera medlemsstater visar på goda framsteg, men beroendet av import från Asien förblir ett hinder. För att bli industriellt ledande krävs riktad FoU, stora offentlig-privata initiativ och snabbare tillståndsgivning. En aktör på EU-nivå, som BEPA (Rådgivarbyrån för Europapolitik), skulle kunna samordna insatser och investeringar.

2.3.1.5 Sammanfattningsvis är natriumbatterierna på frammarsch världen över, men Europa riskerar att halka efter och måste öka stödet för att förbli konkurrenskraftigt.

2.3.2 Omedelbara åtgärder måste vidtas för att investera i natriumbatterier i syfte att stödja EU:s industripolitiska mål

2.3.2.1 Genom att anlägga gigafabriker för natriumbatterier i Europa skulle man stärka **konkurrenskraften** och skapa arbetstillfällen i hela värdekedjan. Strategiskt belägna anläggningar skulle kunna blåsa nytt liv i regioner med hög arbetslöshet, samtidigt som den lokala tillgången till råvaror och marknader skulle minska transportkostnaderna och miljöpåverkan.

2.3.2.2 Att stärka Europas **suveränitet** på batteriområdet är och förblir väsentligt. Vissa uppskattningar tyder på att EU skulle kunna tillgodose en stor del av sin efterfrågan på litiumjonbatterier senast 2026, medan andra varnar för att över hälften av den planerade kapaciteten riskerar att försenas eller utebli ([3]). Enligt IEA:s prognoser (2025) uppgår kostnaderna för att använda natriumjoner till 50 US-dollar/kWh år 2030, jämfört med omkring 100 US-dollar/kWh för LFP-litiumjoner i dag. Denna kostnadsfördel, samt den högre säkerheten och hållbarheten, gör natriumjonbatterier till en potentiellt banbrytande teknik.

2.3.2.3 Det finns gott om lokala natriumresurser för storskalig produktion vilket kan bidra till att omstrukturera försörjningskedjorna kring regionala, biobaserade material som hårt kol från trä- eller jordbruksavfall, och därmed täppa till Europas strategiska lucka i fråga om anodmaterial ([4]). Tack vare cirkulära värdekedjor – design som lämpar sig för återvinning, lägre inbäddade koldioxidutsläpp och minskat beroende av kritiska råvaror – stöder natriumbatterierna målen i **EU:s gröna giv** och **strategiskt oberoende**.

([3]) Transport & Environment (2024) *An industrial blueprint for batteries in Europe*.
([4]) https://www.mckinsey.com/industries/automotive-and-assembly/our-insights/the-battery-cell-component-opportunity-in-europe-and-north-america.

2.3.2.4 Natriumbatterier skulle också kunna stödja **EU:s blå giv**, som syftar till att ta itu med vattenresiliens och sötvattenbrist. Avsaltning är ett måste för denna insats men genererar ett överskott av natrium som ofta inte används och som kan hota den biologiska mångfalden. Natriumbatterier skulle kunna utgöra ett hållbart användningsområde för denna biprodukt.

3. **Särskilda kommentarer om främjande av framväxten av ett europeiskt ekosystem för natriumbatterier**

3.1 *Samordnade strategiska politiska åtgärder*

3.1.1 EU måste inta en proaktiv roll för att dra nytta av fördelarna med natriumbatterier i en ytterst dynamisk kontext ([5]) genom att stimulera tidig efterfrågan och anpassa finansieringen till strategiska mål. Viktiga framgångs- och osäkerhetsfaktorer omfattar följande:

— **Stordriftsfördelar**: Genom att öka fabrikernas kapacitet kommer man att minska kostnaderna per enhet och uppnå konkurrenskraftströsklar jämfört med litiumjoner. Teknisk infrastruktur kan spela en viktig roll i samband med uppskalning.

— **Teknisk innovation**: Energitätheten måste förbättras, särskilt med avseende på mobilitet. Framsteg har redan gjorts, men ytterligare FoU behövs. Det tionde ramprogrammet spelar en viktig roll och bör stödja hela spektrumet av tekniska mognadsgrader: projekt med hög teknisk mognadsgrad om hållbara natriumjontekniker och råmaterialkedjor, arbete med medelhög teknisk mognadsgrad om flexibel produktionsteknik, inklusive processer för tekniköverföring från litium till natrium, och forskning med låg teknisk mognadsgrad om saltvattensystem och elektrolyter. BEPA:s roll i att samordna arbetet kommer att vara avgörande för att koppla samman insatserna och påskynda utbyggnaden.

— **Offentligt stöd**: Att industripolitik kommer att spela en nyckelroll för att påskynda införandet är tydligt om man betraktar de lokala subventionerna i Kina, IRA i Förenta staterna, den gröna given, den blå given, konkurrenskraftskompassen och EU:s strategi för en beredskapsunion i Europa.

— **Marknadsacceptans**: Förmågan att övertyga tillverkare av originalutrustning, nätoperatörer och lokala myndigheter om att börja använda denna teknik kommer att vara avgörande.

3.1.2 EU saknar kommersiell natriumproduktion, vilket gör snabb industriell utbyggnad till en stor utmaning. Expertis från litiumjonbatteritillverkning – fabriksdesign, materialbearbetning och befintlig infrastruktur – kan ändå överföras. Att behålla dessa tillgångar, även om de inte är lönsamma på kort sikt, är avgörande.

3.1.3 Eftersom många industrianläggningar för närvarande är oanvända eller stängda skulle deras omvandling till gigafabriker för natriumbatterier utgöra en effektiv och miljömässigt ansvarsfull användning av befintlig infrastruktur och samtidigt bidra till att bevara lokal sakkunskap och regional ekonomisk verksamhet, där så är möjligt.

3.1.4 I samband med utvecklingen av natriumbatterier måste de sociala och regionala effekterna beaktas. Nya produktionsanläggningar kan blåsa nytt liv i regioner med strukturell arbetslöshet, men endast om medborgarna involveras från första början. Tidig social dialog, öppenhet och planering för en rättvis omställning är väsentligt för att bygga upp förtroende och säkerställa en inkluderande och regionalt balanserad utveckling.

3.1.5 Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen måste vara en integrerad del av den industriella strategin, på grund av de kemiska, termiska och mekaniska riskerna i samband med tillverkning och återvinning. Övervakning av arbetsmiljön och principer om säker design måste därför genomsyra hela värdekedjan.

([5]) För en översikt över viktiga utvecklingar, utmaningar och trender, se detta tekniksamtal som nyligen hölls av BEPA: https://www.youtube.com/watch?v=87afjmRn4_E.

3.1.6 Komplexa tillståndsförfaranden, administrativa bördor och långsamma godkännanden fortsätter att bromsa utvecklingen av nya tillverkningsanläggningar. Dessa hinder avskräcker från investeringar och hämmar Europas förmåga att snabbt skala upp produktionen. För att övervinna dessa hinder krävs rationaliserade och förutsägbara processer, snabbare beslutsfattande och tydliga säkerhetsnormer (se INT/1075).

3.2 *Ekosystemutveckling*

3.2.1 För en utbyggnad av natriumtekniken i Europa krävs ett robust ekosystem på områdena forskning, industri, arbetskraft och styrning. Många aktörer är aktiva men arbetar fortfarande i silor. EESK efterlyser ett bredare utbyte mellan EU:s institutioner och berörda parter genom den europeiska batterialliansen och erbjuder sig att bidra. Kommissionen bör uppdatera batteristrategin – till att omfatta både litium och natrium – och anpassa den till energiinfrastruktur och energireglering i samarbete med Europeiska unionens byrå för samarbete mellan energitillsynsmyndigheter (Acer) och det europeiska nätverket av systemansvariga för överföringssystemen för el (Entso-E).

3.2.2 Mängden data och övervakningen är fortfarande otillräcklig. Förbättrad rapportering och kartläggning med regelbunden analys av forsknings- och immaterialrättsdynamiken, även licensiering, skulle stödja ett bättre beslutsfattande.

3.2.3 Utvecklingen av batteriekosystem måste integreras i det bredare energisystemet, särskilt för att uppnå nätstabilitet. Initiativ i silor bromsar framstegen, och det krävs därför förstärkt samordning mellan industrin, tillsynsmyndigheterna och forskningen. Vertikala partnerskap – som omfattar uppstartsföretag, leverantörer, tillverkare av originalutrustning, forsknings- och teknikorganisationer och energileverantörer – bör inriktas på att standardisera cellformat, dela immateriella rättigheter och sammanföra risker. Den europeiska batterialliansen bör spela en central roll och EESK bör delta aktivt. EIT RawMaterials och EIT Urban Mobility kan ge ytterligare stöd till ekosystemuppbyggnaden.

3.2.4 Kompetensutveckling är centralt i hela värdekedjan för batterier, vilket kräver kvalifikationer, en rörlig arbetskraft och deltagande av små och medelstora företag (eftersom små och medelstora företag är viktiga tillhandahållare av yrkesutbildning och lokal kompetenshöjning). Forsknings- och teknikorganisationer kan bidra genom utbildning och genom att främja offentlig-privat samarbete, med riktade åtgärder inom tillverkning och elektrokemi. Prioriterade frågor är att locka till sig de bästa begåvningarna, främja kompetensinflöde, förhindra kompetensflykt och använda sig av rörlighetsprogram. Den industriella strategin bör därför innehålla en färdplan för kompetens (se CCMI/224) som tar stor hänsyn till hälso- och säkerhetsaspekter (se 3.1.5).

3.2.5 Ihållande flaskhalsar som står i vägen för expansionen inkluderar överföringen från pilotnivå till industriell skala, små och medelstora företags deltagande och fragmenterad återvinning. Små och medelstora företag kan spela en strategisk roll i det framväxande ekosystemet, eftersom deras flexibilitet och anpassningsförmåga möjliggör snabb prototyputveckling och innovation, men de behöver riktat stöd. Tillämpad FoU – genom samarbete mellan industrin, forskningsorganisationer och den akademiska världen – kan hjälpa till att utveckla skalbara lösningar.

3.2.6 Regeringar och industrin bör samfinansiera forskning om aktiva material, elektrolyter och koldioxidsnål tillverkning genom offentlig-privata partnerskap. Integrerade projekt av gemensamt europeiskt intresse eller Horisont Europa kan skynda på den tekniska mognadsgraden. För att lyckas krävs också minskad byråkrati inom FoU, snabbare tillståndsgivning och flexiblare forskningsprojekt.

3.3 *Vikten av bredare politiska anpassningar*

3.3.1 Uppbyggnaden av en europeisk värdekedja för natriumbatterier kräver att man bryter politiska silor och säkerställer samstämmighet mellan sektorer och förvaltningsnivåer. Anpassning till viktiga EU-strategier – däribland den gröna och den blå given, strategin för vattenresiliens, konkurrenskraftskompassen, beredskapsstrategin och handlingsplanen för den cirkulära ekonomin – är avgörande för att batteriinnovation ska tjäna Europas strategiska mål.

3.3.2 Horisont Europa – särskilt den andra pelaren – bör förbli central för finansiering och för forskningssamverkan på strategiska områden (se INT/1082). Under det tionde ramprogrammet kräver detta en betydligt större budget på minst 220 miljarder euro ([6]), vilket motiveras i Heitor-rapporten, med en avsevärd ökning för den andra pelaren (jämfört med den första och den tredje pelaren) för att återspegla dess roll när det gäller att driva på den industriella omställningen och tekniska suveräniteten. Stödet bör också omfatta en europeisk strategi för licensiering och immateriella rättigheter för att behålla innovationsfördelarna inom EU.

3.3.3 Europa bör engagera sig i internationell standardisering och teknikdiplomati genom plattformar såsom Science and Technology in Society Forum och genom att bygga upp strategiska partnerskap och samtidigt forma globala normer utan att tumma på EU:s suveränitet.

Bryssel den 19 februari 2026.

Séamus BOLAND
Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande

([6]) Enligt de nuvarande planerna ligger kommissionens totala budget på omkring 175 miljarder euro för FP10, vilket är lägre än vad nyckelaktörerna och de senaste rapporterna har efterfrågat. En översikt finns i tabell 1 i detta dokument: https://zenodo.org/records/17425023.